

Lof 70

Dödsbrudskapet. På jag 1903 tillräde min
tjänst i Rosjöklosters kyrka, var det ej som
nu, var någon död, gick de omkring och
bjude grannar, om släkt blev det brev till.
flaggning har det varit, för dem som har flagga
jästerna vid begravningen, när de kom till
sörgekuset, så tog de varandra i hand och
söcklagade sorgen.

Den döde. Då lästes en psalm, en psalmbok
lades under hakan, och en duk över
huvudet, den döde lades i kista så fort
de fick hem kistan, liklukten under kistan
sattes en balja med kallt vatten som skulle
bytas om två, på dyret.

Bereppning, jag minns att det var kvinnor
som hade det yrket, nu har den som
lämnar likkistan, likklädsel med sig, den
döde smyckades i kistan med blommor med.

Likhammar. brukades i ett svårt rum, där
blev satta vackra björkar kring kistan, &
om det var sommar, de som ville se liket
fick i vanliga fall traktering. Likvaka, kan jag
ej veta något om. Kista, i min ungdom
hans en snickare i Höör som hette Olof Olsson
han gjorde många kister, han målade den
med svartfärg, några handtag var det ej,
då bar dom med rep från Kyrkogrinderna
till graven, de fabriksgjorda kistarna, det är nog
en 40 år sen de blev i bruk, jag öppnade en
gång en grav, där fann jag en flaska, men
vad där var på den vet jag ej, när jordpäst-
ningen var över så kom den på sin plats,
att fästa locket med spik, sen med skruvor.
Likbår, jag har sett likbår, på ett ställe
i Stenstorp, men den har ej varit i bruk
i min tid, de fick låna likbår som ej hade

Likvagn) när man började köra liken i vagn
Till Ryrkogården kan jag ej säga, det var
fjädervagnar, ej hästvagnar, pryddes med grönt
om Kistan, det första riktiga likvagnen
kom i bruk mellan ~~1910~~ 1920, ²⁵ Vi har ej någon
likbil i vår församling, vid begravning är
det Lloors Likbil som anlitas.

Utfärdad, hålles vid sorgehuset af någon vördig
man, när ej prästen ej är bjuden, liket hålles
innan kistan sättes på vagnen.

Utfärd, Kistan bär med den allidnes fötter
före, Pärsoner som skulle bära kistan, om det
var barn, manliga eller svärsoner så skulle
de bära sina föräldrar ^{en} den sista vilorumet
var det inga barn, så skulle närmaste släkten
bära. Begravningsprocession, Prestaver brukas nu
vid varje begravning, stängernas är 2 meter
höga svartmålade, med svart sorgeflor.

Prestaverande går före kistan, in i Kyrkan
det samma ut av Kyrkan, någon sang har
jag ej hört, om färdan till Kyrkan, men från
gränderna vid Kyrkogården, till graven gick
Klockaren sjunga, några kvinnor som skulle
gråta har jag ej hört talas om, Kvinnor som
var i släkt med den avlidne ock även barn
i 10, a 12 års ålder, att invänta ringning
slapp dem vid Bosjökloster, jag hade önsket
se när jag ^{skall} likskaran komma, så sattes Klockens
igång. Andkomst till Kyrkan, var jordfästningar
på Kyrkogården, så sjung kantorerna, vid graven
nu är de flesta jordfästningar i Kyrkan
där kan ju prydas blommor, ock jus på
altaret, jag hört att de som har taget
sitt liv, gick ej komma genom grinden till
kyrkogården, utan de gick taga kistan
över muren till kyrkogården, jag har haft

2 sådana dödpall i vår kyrka, men då fick
de komma in genom grinderna, även ringning
fick de, jordfästning om^{en} söndag var 1/2
eller klockan 2, gudstjänsten var slut kl 12,
att hålla tal i kyrkan vid jordfästning samt
lägga ned en krans får ej ske för än att
jordfästningen är över, någon likkista har
ej stått i vår kyrka, under gudstjänst,
de sorgande har följt med likbilarna,
själaringning, en påsön som dör på morgonen
kan om kyrkovakten^{får} reda om dödsfallet innan
kl. 12, ringa själaringning, får ej ringas
efter utan för Kongliga påsöner, efterringning
fick de som begärde det, förbud av liktåget
det var om när kyrkobesökare de gick i från
kyrkan och de samlas i stora skaror då
var de säkra att innan nästa söndag var
det ett dödsfall, jag minns vad de gamla sa.

ringning fick jag utföra när jag tillsade min
plats 1902 den förste maj, till 1944. ringning
för man eller kvinna var det samma man
skulle börja med den stora klockan, men
ett barn skulle man börja med den lilla
klockan, ringning för en död varade 15 minuter
efter ringning fick de som bejorde det, när
folk hörde klockor ringa, så lå de mössan
av någon minut och höll den i handen
klämtning gjorde jag julafton, och Påskafton,
ringning vid gravöppning har jag ej gjort,
tacksägelseminning, har jag ej varit med om,
återförd, jag har ej hört om att likföljet
tog en annan väg hem från kyrkogården
Förebud av liktåget, det har jag aldrig
hört talas om. Begravningskålar, innan
färden till kyrkogården, så skulle gästerna
hafva lite förtäring, även med sprit

på somliga byar fanns en talesman^{som} höll tal
innan de körde^{lä} kyrkogården, efter jordfästningen
så samlades i sorjekuset gästerna till en
måltid, om blommor fanns så prydes
sorjekuset med dem, vid fattigbegravning
vad som bjöds der fick de innan de körde till
kyrkogården, att dricka den dödes skål har jag
ej hört, men sorgekaka med sorgesåner på
har jag sett, Begravningskalasen är större
nu än förr, är det ej plats i sorjekuset så blir
det på ett pensionat eller hotell, efter gillen
var det ofta de förmögna som hade råd till
bjöd sina grannar som ej hade varit med på
jordfästningen, Kyrkotjänarnas avlöning,
vad Prästen eller Klockaren tog för sig
vid jordfästning vet jag ej & kyrkovaktarn
tog betalt för själaringring, vid jordfästning
samt efterringning, någon bestämmelse hade jag
ej vad jag fick begära.

Uppsamlades till köcken eller kökerskan, det
kan jag ^{inte} svara på, gåvor till kyrkan
kan jag inte svara på, frikostig mot de
fattiga, i samband med begravningar kan
jag ej svara på. Kyrkogård, Rosjöklosters
kyrkogård är inhägnad med stenmur samt
utanför med 2 meters nät för att hase eller
räddjur ej kan komma in (särskilda ingångar
för likfölje fins ej). Gravplatser på Rosjöklosters kyrko-
gård får varje församling medlem fritt gravställe.
dödfödda barn lade jag i en gammal grav
i barnsäng döda kvinnor, har ej varit under
min tjänstetid. (Traditioner om någon som
begrävt i kyrkan när vi 1914 lade in
en ny orgel i vår kyrka, så skulle läktaret
utvidgas, så 2 nya pelare skulle sättas då
måste vi bryta upp golvet, der fanns en massa
skräp som vi gravade ned på kyrkogården

Grav (när det ^{var} djup tjäle, då var svårt
att grava 3 alnar djup grav, 1924 då var det i
mars månad 2 alnar tjäle, jag gravade en grav
då, spränga kunde man ej för andra gravar
ben som fanns när man öppnade en grav, lade
jag ner i samma grav, alla gravar blöde
jag om de ba mig om det, det luktade så gott
vid graven av barrlukten, att fylla graven
med jord fick begravningförljet ända till jag
blev till tjänsten, själv göra, 1908 hade vi ombytte
på präst, verktyg höll församlingen med,
graven lade man när graven fylld med jord
ovan på, ock sedan kransas, alla gravar
skall vara öster å väster, någon grav har ej
stätt öppen ständit på vår kyrkogård
Gravvårdar (nu är det så, att om en medlem
i familjen aflider, så vill de ha familje gravställe
ej kan nekas, Trädgravvårdar fins ej på vår
Kyrkogård de äro onruttina.

Smidda gravvårdar har det varit på
på Bosjöklosters kyrkogård, men de äro tagna
därifrån, de var smidda som ett kors
med de dödas fotografi. fins ej på vår kyrkogård
att taga gravvårdar från kyrkogården har ej
skett. Gravvårdar som står på gravställe som
ej vårdas får stå till, att der skall grävas
om, jag jämnade kullen när den ej vårdas
ock gräs växer sedan över. Gravsmuckning
att pryda gravar med blommor, är en sed
som jag ej kan säga när den började, nu prydas
gravställen med koson som planteras på
graven, som i flera år blommor till vintern
kommer, blommor sättes även i krukor
med vatten i, det är nu en ny smycken på
gravställen jordkullen jämnas ock vit singet
lägges på, det pryder mycket gravstället
alla hållgons dag är gravsmuckningens dag.

Gravsmyckning, gravkullar på kyrkogården har avtagit mycket, nu lägges tjärpapp sedan kullen är gjämnad sedan lägges rit singel så blir graven mycket lättare att hålla i ordning, vid gravvården är en liten rebbatt som sättes rosor, eller blommor, pelagonier med flera andra sorter, att sätta blommor i glas vassna port, att pryda sina anhörigas gravar, var årsdagen efter döras död, eller allahällgonsdag, dåt företa jag mins om donattion till kyrkorådet, var på 1920 talet. donattionen varierade mellan 200 kr till 1000 kr Räkntan av kappitalet fick den som höll graven i stånd, Tjarkransar har varit på vår kyrkogård, men de fins ej nu, de blev på graven både vinter och sommar brinnande, tjus har jag ej sett på kyrkogården, utan man behövt det

Någon julgran med levande ljus i, har jag ej sett på vår kyrkogård.

Eldbegängelse, den första urnan kom ifrån nordamerika i januari månad 1937, han var född i Bosjökloster.

han hette Kant, han tjänste en miljonär så vid en kollision med en bil så blev han dödnikt skadad, han led sin hustru om

likbränning och skicka urnan till sin hemort, som han inte nådde, nästa

urna var det en arbetare som ville ha eldbegängelse, det var 1943, för 2 månader

var det en eldbegängelse på vår kyrkogård, någon urnlund fins ej på vår kyrkogård, folkets om kyrkogården, jag har ej hört

någon som talat om det, andra begravningsplatser, jag känner ej till andra platser, i slutet av 1929 drunknade

2 prästsoner i Ringsjön, den ene var fiskare
ock den andre fiskhandlare, de blev jordfästa
i Bosjöklosters kyrkogård, jag har ej hört
andra gravar, till en som lidet brådöden,
Bärhus, fins ej vår ~~söcken~~, dit har varit
flera gånger, att bisättning i vår kyrka
ekt rum, någon sorgsak förekom ej förrän jordfästning
Majning, i sorjekuset der pryddes de på
på bästa sätt, för den avlidne, om vintern
mest med grane, om sommaren med
blommer, när den avlidne färdes till
kyrkan så var det grane som var hakkat
ock strött på gården färdas likskaran
färdi många hus så hade de pryddit
vägen med hakkat grane det var vackert
att se, (kransar ock minneslavor)
i min ungdom följde jag min farfar till
kyrkan då var det många kransar

Som hängde på väggen i kyrkan, de
fläste var pärlekskransar med den avlidnes
namn, hur länge de hadde hängt där
kan jag ej säga, men det dröjde ej länge
före de var borta, en ny kyrkoherde
tillträdde platsen år 1883, bleckplåtar som
suttit på kistor, har jag^{ej} sett i kyrkan,
i vapenhuset fans ej något på väggen
Sorgdräkt, när en i en sammild avlidet
så är det ett bruk att bära sorgedräkt
för i tiden, så skulle de vara ett helt år
nu är det ej mer än hälften, att visa
sorg, så bar kvinnorna svarta silkekläder
vid begravning, nu så är de klädda i
svart silkeflor, som gick ned på axlarna
och för ansiktet, svart sorgeshatt, kan jag
ej säga när det kom i bruk, ej heller
handkläden eller sargnäsdukar.

männens sorgdräkt, var hög hatt, med
brett band, samt om vänstra armen, ett
brett sidenband, som bars under sorgetiden
när det började vet jag ej. jag har ej sett någon
med en knapp, eller kokard i hockpusslaget,
barn var det ofta med, i jordfästning, både
i Kyrka, som på kyrkogård, däräs kläder
var svarta även mössan, inskränkte man
sitt umgänge med andra under sorgetiden
troar jag ej på, i nuvarande tid är det
ej som för, då höll di sorgetiden strikt.
jag mins datt från min barndom.

Borgerlig begravning, har det ej varit
i Bosjöklosters Kyrka under min tjänst
Ordensbegravnings, i vår kyrka har det
ej varit, vid begravning av medlemmar
av fackföreningar, vid jordfästning
i vår kyrka, har dett hänt två gånger

att fana varit ~~med~~ i kyrkan, vår
kyrkoherde nekade ej på kyrkogården
sänktes fanan tre gånger i graven,
militärbegravning, i vår kyrka har det
ej varit någon sådan jordfästning,
utländska medborgares begravning, har
ej varit i vår kyrka.

Begravningskassor ock entreprenörer,
Bosjöklosters sjuk o. begravningskassa,
sjuk kassan är ock begravningskassa bildades
år 1886, den började under svåra förhållanden
för dem som stiftade den, men nu är
det en kraftig kassa, begravningskassan
är uppläst för två år sen, för sjukdom
betalte kassan från en krona till tre
pr dag, det var efter inbetalning till kassan
kassan håller ej likbit, i vår socken
finns ej begravningsentreprenörer.

vi får anlita entreprenör från Höör
en mycket prätlig man, han ombesörjer
svepning, samt kista likbit, prester,
men ej gravöppning, eller dekorering
av kyrkan, det gjorde jag de flesta gånger,
någon^{så} med trädgårdsmätare till jät.
begravningsritet & har förändrats mycket
sen. likbilar kom i gång, när jag började
min tjänst i Bosjö Klosters kyrka år 1952, då kom
begravningsföljet i vagnar, der den avlidne
äkte, var en längre vagn, för att kistan
skulle få plats i vagnen, grans samt kransar
pyddo vagnen, nu har likbilen alla kransar
i bilen om der är plats, annars går det en
extra bil med kransar, som har hänt några
gångar, enligt prägelistan har jag lämnat
mycket naga upplyning om dan.